

SOU 2020:21 Sveriges Museum om förintelsen

Generellt

Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne har bjudits in att yttra sig över SOU 2020:21 Sveriges museum om Förintelsen. Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne är en ideell förening som arbetar med att motverka och förebygga diskriminering både genom rådgivning till personer som upplever att de blivit utsatta för diskriminering och genom förebyggande arbete så som utbildning, opinionsbildning och projekt. I vårt förebyggande arbete ingår att arbeta med de strukturer, normer och föreställningar som ligger till grund för och orsakar diskriminering. Detta gör vi genom att till exempel arbeta med normkritik och normkritiska perspektiv. Yttrandet utgår från vår erfarenhet av sådan typ av verksamhet.

Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne ställer sig principiellt positiv till inrättandet av ett svenskt museum om Förintelsen. Att kunskap och underlag kring historiska skeenden såsom Förintelsen finns tillgängligt är viktigt för att värna principerna om alla människors lika värde och icke-diskriminering.

Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne saknar dock en genomgående utredning om museets tilltänkta målgrupp. Målgrupp utreds inte ingående i den aktuella SOU:n. Detta medför en risk att grupper som inte automatiskt beaktas som en målgrupp för ett museum exkluderas. I detta sammanhang är det även av värde att lyfta att även om utredningen uppger att lokalerna ska vara universellt utformade bör även andra tillgänglighetsaspekter tas in i planeringen från början.

Angående Avsnitt 5.2 Inriktning för museet

Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne instämmer avseende samtliga av utredningens förslag till inriktning för museet i Avsnitt 5.2. Särskilt vill Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne lyfta fram vikten av att förintelsen bör behandlas i en bred historisk kontext och att museets verksamhet bör anknyta till samtidsorienterade frågor. En bred historisk kontext är enligt Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne avgörande för att kunna prata om bakomliggande utvecklingslinjer till förintelsen samt konsekvenser av förintelsen för eftervärlden. För att bidra till ett samhälle med mindre diskriminering är detta enligt Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne av stor vikt. Av samma anledning bör museet, liksom utredningen i viss utsträckning framhåller, ha ett fokus på samtida utmaningar vad gäller främlingsfientlighet och antidemokratiska krafter såsom till exempel antisemitism, antiromism, funkofobi och homofobi.

DATUM
2020-08-17

REMISS
Ku2020/01036/KL

TILL
Kulturdepartementet,
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Vidare fastlår Avsnitt 5.2 att olika grupper som föll offer för nazismen uppmärksammas. Detta framhålls genomgående i utredningen vilket Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne vidhåller som fundamentalt för att undvika exkluderande historieskrivning och för att museet ska kunna bidra till att fördjupa förståelsen för Förintelsen, dess utrotningspolitik och det förtryck som finns idag.

Angående Avsnitt 5.3 Museet uppdrag

Avseende utredningens förslag på uppdrag för museet i Avsnitt 5.3 saknar Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne ett uttryckligt uppdrag att anknyta till samtidsrelaterade frågor. I avsnitt 5.2.5 "Samtidsrelaterade frågor" framhåller utredningen att det är uppenbart att verksamheten ska bidra till lärdomar som leder till en ökad förståelse för vikten att värna demokrati och mänskliga rättigheter, samtidigt som utredningen i samma stycke framhåller att det finns problem med att se museers verksamheter främst i ett allt för instrumentellt perspektiv. Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne ifrågasätter att ett uttryckligt fokus på samtiden och värnande om demokrati och mänskliga rättigheter är att anse som ett sådant alltför instrumentellt perspektiv. Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne beklagar att fokuset på samtidsrelaterade frågor inte uttryckligen tas upp i museets uppdrag. Risken med att inte lägga fokus på samtiden är att dagsaktuell diskriminering med stark koppling till förintelsen osynliggörs.

I övriga delar avstår Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne från att ta ställning.

Pomme J-Corvellec,
Jurist och Verksamhetsutvecklare, Antidiskrimineringsbyrå Norra Skåne